

Rapport om utvärdering av Ekerö bibliotek inom Våga Visa

Bakgrund

Under våren 2016 genomfördes en observation av Ekerö biblioteks verksamhet i Ekerö centrum. Våga Visa är en kvalitativ del av nämndens uppföljning som tillsammans med verksamhetsuppföljningens redovisning av genomförda uppdrag och volymmått ska underlätta bedömningen av målen för biblioteket.

Våga Visa

Våga visa är ett samarbete om utvärdering inom biblioteksområdet mellan Ekerö, Upplands-Väsby, Värmdö, Vallentuna, Järfälla, Sigtuna och Solna kommuner. Våga Visa bibliotek är en utveckling och anpassning från samarbetet om utvärdering i Våga Visa kulturskola. I den ursprungliga metoden innehåller den tre delområden.

- Observationer
- Kundundersökningar
- Självvärderingar

Efter ett pilotprojekt 2015 har i den inledande fasen endast genomförts observationer för bibliotek. Det fortsatta projektet får visa hur övriga delar kan anpassas till biblioteksverksamheten.

Observationerna genomförs av observatörslag som består av 2 utbildade observatörer, hämtade från biblioteksverksamheterna, som under sex dagar, besöker verksamheten. Lagen tar del av relevant dokumentation, observerar verksamheten och intervjuar personal, ledning och besökare.

Målområden

Arbetet med observationer styrs av en gemensamt framtagen metodbok med fem målområden. I observationen beskrivs och bedöms ett biblioteks arbete och resultat inom följande målområden:

- Normer och värden
- Verksamhet
- Kommunikation

- Styrning och ledning
- Samverkan

Observationsrapporten

Ekerö bibliotek observerades under vecka 14 2016. Observatörerna beskriver i rapporten dels verksamhetens omfattning dels har de gjort en bedömning av starka sidor och sidor att utveckla. En detaljerad granskning framgår av en matris där de olika målområdena detaljgranskats.

Värdegrund

Det finns till viss del en gemensam syn på verksamhetens värdegrund bland personalen. Det finns en arbetsgrupp med fokus på bemötande som håller på att utveckla en gemensam plan, men i nuläget saknas konkreta riktlinjer för personalen. Det finns till stora delar ett respektfullt förhållningssätt mellan personalen och gästmot besökare. Samtliga besökare som blir tillfrågade anser sig vara nöjda, eller väldigt nöjda med bemötandet från personalen. I nuläget saknas dock en formell plan kring bemötande. Observatörerna anser att personalen anstränger sig för att göra mer än vad som kunde krävas av dem och hjälper även varandra mycket.

Verksamhet

Observatörerna saknar dokument och/eller handlingsplaner som beskriver inköspolicy, medieplan, etc. Bedömningen är att biblioteket inte brister i sitt arbete kring inköp, men det finns inte några konkreta riktlinjer att handla utifrån.

Det finns ett relativt välsorterat bestånd för barn och vuxna. Biblioteket har ett tämligen stort urval av litteratur på olika språk, båda för barn och vuxna. Det finns över trettio olika språk på barnavdelningen, och mer än tjugo olika språk på vuxnavdelningen. Det saknas information om vilka olika modersmål som talas i kommunen, men observatörerna bedömer att biblioteket tycks jobba aktivt med inköp av mångspråk när efterfrågan uppstår. Framförallt samlingen på barnavdelningen ser väldigt ny och modern ut.

Det finns inslag av specifika aktiviteter ämnade att inspirera och möjliggöra för specifika upplevelser för besökarna. Arbetet med upplevelser och inspiration har en viss struktur men den är inte genomgående och bygger på enskilda insatser. Det finns många stående aktiviteter för barn, men överlag anser observatörerna att det är få aktiviteter för vuxna, i snitt en per månad, för ett bibliotek och en kommun i den här storleken.

Observatörerna tycker att biblioteket känns öppet och välkomnande vid inpassering. De anser att biblioteket är en trevlig plats som passar alla och är lättillgängligt för personer med olika behov. Det finns gott om sittgrupper och skyltningen av medier i hyllor och vid entrén är fint genomförd. Det finns dock delar av det fysiska rummet som behöver ses över, men dessa rör främst det försenade renoveringsarbetet, vilket det finns en medvetenhet om bland personalen. De äldre möblerna som står i ungdomsavdelningen passar inte med resten av bibliotekets mer moderna inredning.

Kommunikation

Personal som observatörerna intervjuat nämner inköpsförslag som det tydligaste besöksinflytandet. De ser inte att det finns några uppenbara sätt för besökare att komma med idéer och förslag, men tvivlar inte på att personalen är lyhörda och har en samsyn i detta förhållningssätt. Däremot verkar inte finnas en samsyn om uppdraget om ökat ungdomsinflytande.

Observatörernas bedömning är att bibliotekets webbplats är tydlig, informativ och lättmanövrerad. Nyheter och öppettider exponeras tydligt och det är lätt att hitta övrig information man söker.

Styrning och ledning

Observatörerna bedömer att planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bara finns i viss utsträckning. De efterlyser sammanställning av brukarundersökningar och antagen biblioteksplan.

Samverkan

Biblioteket samverkar med en rad lokala samarbetspartners, exempelvis olika hembygdsföreningar, Röda Korset, BVC, öppna förskolan, resursteamet (skolsköterskor, skolpsykologer m.fl.), den lokala bokhandeln, kyrkan, Studieförbundet Vuxenskolan, S:t Lukas (psykoterapimottagning) samt andra delar av Ekerö Kultur. Samarbetena utmynnar inte minst i programverksamhet för både barn och vuxna. Observatörerna anser att det finns ett relativt stort och strukturerat samarbete med lokala samarbetspartners men anser att samarbetet borde kunna resultera i något fler program för vuxna,

Sammanfattning av observatörerna

Sammantaget bedömer observatörerna att Ekerö bibliotek har en hel del jobb framför sig, men det är samtidigt ett bibliotek med otroligt mycket potential. Trots avsaknaden av styrdokument och riktlinjer har de lyckats bra med att skapa ett trivsamt bibliotek som besökarna är nöjda med och vill återkomma till. Biblioteket har något för alla och kan tilltala besökare med olika åldrar, bakgrund och behov. Lokalen och atmosfären i biblioteket är, trots vissa brister, öppen och välkomnande. Medier skyltas fint vid entrén och i hyllorna. Det finns ett stort urval, och en stor variation, av olika medier.

Verksamhetens kommentarer

Verksamheten har getts tillfälle att kommentera rapporten. Ang värdegrund menar Ekerö Kultur att man arbetar utifrån Ekerö Kommuns fastlagda värdegrund. Att det generellt saknas styrdokument stämmer inte menar verksamheten däremot saknas vissa delar i dokumentationen, och de egna målen för biblioteksverksamheten är en del. Brister i dokumenterad inköpspolicy kommer åtgärdas genom att ta fram en skriftlig dokumentation av huvudmomenten i inköpsprocessen. Man menar också att

det är felaktigt att påstå att planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten inte är prioriterade områden.

Man påpekar vidare att renoveringen av bibliotekslokalen inte var avslutad då observationen gjordes och att det påverkar belysning, hyllors placering med mera och att den pågående renoveringen borde kommenterats och noterats mer utförligt.

På kommentaren om ett lågt programutbud framhåller verksamheten att observatörerna troligen inte sett till det samlade programsamarbetet inom produktionen som en del av bibliotekets programutbud. Några exempel på samverkan och aktiviteter som regelbundet genomförs är barnbibliotekariens besök på förskolor, samarbetena mellan enhetens skolbibliotekarier som resulterar i olika aktiviteter på folkbiblioteket, besök av förskole- och barngrupper i kommunens bägge folkbibliotek.

Sammanfattande kommentar

Kontoret anser det värdefullt att få utomstående kommentarer om hur andra bibliotekarier ser Ekerö bibliotek ur ett medborgarperspektiv samtidigt som de tar del av befintliga styrdokument. Kontoret konstaterar att bibliotekets styrdokument kommer kompletteras med egna mål för biblioteket liksom en dokumenterad inköspolicy.

Observatörerna konstaterar sammantaget att Biblioteket har något för alla och kan tilltala besökare med olika åldrar, bakgrund och behov med ett brett utbud av media på olika språk. Detta är väsentligt eftersom bibliotekslagen särskilt lyfter fram de prioriterade gruppernas behov. Fortsatt uppföljning av nyanländas och funktionshindrades behov i verksamhetsuppföljningen kommer komplettera bilden.

Lokalen och atmosfären i biblioteket är, trots vissa brister, öppen och välkomnande samtidigt som det finns åtgärder för ungdomsdelen som bör genomföras. Att lokalen inte var färdigställd vid observationen bör tydligare framgått i rapporten samtidigt har biblioteket ett uppdrag att se hur verksamheten och inredningen kan anpassas till ungdomars behov.

Observationen av Ekerö bibliotek är den första genomförda efter att pilotprojekt genomförts våren 2015 i Värmdö och Sundbyberg. Fortfarande är metoden under utveckling och styrdokument revideras efter varje omgång. Under hösten genomförs observationer i Järfälla och Upplands-Väsby och tanken är att upprepa observationer var tredje år. Förhoppningsvis är bibliotekslokalen och foajén färdigställd vid nästa observation så man kan få en rättvis bedömning av lokalen. Samtidigt finns utvecklingsområden för biblioteket framförallt när det gäller vissa styrdokument samt hur man anpassar lokalen till ungdomars behov. Det är också ett uppdrag som finns i verksamhetsplanen för 2017.